

"หม้อห้อม ไม้สัก ถิ่นรักพระล่อ
 ช่อแฮศรีเมือง ลือเลื่องแพะเมืองผี
 คนแพร์นี้น้ำใจงาม"

หม้อห้อม ไม้สัก
 ถิ่นรักพระล่อ
 ช่อแฮศรีเมือง
 ลือเลื่องแพะเมืองผี
 คนแพร์นี้ใจงาม

งานประเพณีไหว้พระธาตุช่อแฮเมืองแพร์แห่งทุ่งหลวง

คำขวัญของจังหวัดแพร์ ที่มีการ
 บ่งบอกความสำคัญ 6 อย่างในจังหวัดแพร์
 ที่เกี่ยวข้องกับชาวจังหวัดแพร์มานาน คือ ผ้า
 หม้อห้อม ไม้สัก ดำานรักพระล่อ พระธาตุ
 ช่อแฮ แพะเมืองผี และความมีน้ำใจงามของ
 คนเมืองแพร์

พระครูวิมลจิตตสุนทร รักษาการ
 เจ้าอาวาสพระอารามหลวง วัดพระธาตุช่อแฮ
 กล่าวว่า พระธาตุช่อแฮเป็นเจดีย์บรรจุพระเศศา
 และพระบรมสารีริกธาตุ พระศอกซ้ายของ
 สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นปูชนียสถาน
 ที่ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของเมืองแพร์มาแต่
 โบราณกาลตามตำนานกล่าวว่า ขุนลัวะอ้ายอ้อม
 เป็นผู้สร้าง

ปรากฏหลักฐานการบูรณปฏิสังขรณ์
 ระหว่างปี พ.ศ.1879-1881 ในสมัยพระมหา
 ธรรมราชา(ลิไท)เมื่อครั้งยังทรงเป็นพระมหา
 อุปราชครองเมืองศรีสัชชนาลัย ลักษณะของ
 องค์พระธาตุ เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ยอดมูม
 ไม้สิบสอง ศิลปะเชียงแสนสูง 33 เมตร ฐาน
 สี่เหลี่ยมกว้างด้านละ 11 เมตร สร้างด้วยอิฐ
 โบกปูน หุ้มด้วยแผ่นทองเหลืองลงรักปิดทอง
 จังหวัดแพร์กำหนดให้องค์พระธาตุช่อแฮ
 ประดิษฐานบนหลังม้าเป็นตราสัญลักษณ์ของ
 จังหวัด พระธาตุช่อแฮเป็นพระธาตุประจำปีเกิด
 ปีชวด(ปีเสือ)

"งานประเพณีไหว้พระธาตุช่อแฮ
 เมืองแพร์แห่งทุ่งหลวง" ถือเป็นงานบุญที่ยิ่ง
 ใหญ่งานหนึ่งของจังหวัดแพร์ ตามประวัติเล่าว่า
 หลังจากพระยาสิทธิ ได้บูรณะปฏิสังขรณ์วัด
 พระธาตุช่อแฮแล้ว ได้โปรดให้มีการจัดงาน
 ฉลองสมโภช 5 วัน 5 คืน ระหว่างวันขึ้น 11 ค่ำ
 -15 ค่ำ เดือน 6 เหนือ เดือน 4 ใต้ นับตั้งแต่นั้น
 มาเจ้าผู้ครองนคร แพร์ ทุกองค์จึงได้ยึดถือ
 เป็นประเพณี เป็นประจำทุกปีจนถึงปัจจุบัน

ในอดีตงานประเพณีไหว้พระธาตุช่อ
 แฮเมืองแพร์แห่งทุ่งหลวง จะมีมหรสพ สมโภช
 เช่น ภาพยนตร์กลางแปลง ขาวดำ ลิเก รำวง
 มวย การขายของพื้นบ้าน เช่น ผักชะอม ผัก
 หวาน ไข่ มดแดง หอมแดง กระเทียม มะพร้าว
 อ่อน ข้าวแคบ ข้าวแต่น อาหาร ฯลฯ และใน
 วัน ขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 เหนือ เดือน 4 ใต้ ซึ่งเป็น
 วันสุดท้ายของงานฉลองสมโภช เจ้าผู้ครอง
 นครแพร์พร้อมพระชายา และราชบุตรจะขึ้นช้าง
 ส่วนข้าราชการจะขี่ม้า นำเครื่องสักการะไป
 ถวายพระธาตุช่อแฮ เดินทางออกจากคุ้มเจ้า
 หลวงตั้งแต่เช้ามืด ในเวลาเดียวกันชาวบ้านต่าง
 อำเภอหรือ หมู่บ้านใกล้ๆ ก็จะพากันมานอน

จัดยิ่งใหญ่แบบล้านนา

ค้ำแรมที่บริเวณวัดพระธาตุช่อแฮ ตั้งแต่ วัน 14
 ค่ำ ตอนเช้าก็หุงหาอาหารเพื่อทำบุญ ตักบาตร
 ไหว้พระธาตุ รับประทานอาหารเช้า หลังจากนั้น
 ก็จะแยกย้ายกันไปไหว้พระธาตุจอมแจ้ง โบราณ
 สถานอีกแห่งหนึ่งที่อยู่ห่าง จากวัดพระธาตุ
 ช่อแฮประมาณ 3 กิโลเมตร ส่วนหนุ่มสาวก็จะ
 พากันเดินขึ้น "ดอยเล็ง" เป็นที่ประดิษฐานของ
 พระธาตุดอยเล็ง โดยนำเสบียง อาหารและน้ำ

ไปด้วย ตอนเย็นก็จะพากันมาฟังพระธรรม
 เทศนาและเวียนเทียนรอบพระอุโบสถและชม
 มหรสพ

งานไหว้พระธาตุช่อแฮ มีการแห่ของ
 ขบวนหัววัดต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียง ไม่มีขบวน
 การแห่ขบวน ช้าง ขบวนม้า ส่วนผู้คนจากอำเภอ
 ใกล้เคียงก็จะมานอนค้างคืนที่ศาลาหม่องโพ
 เล้ง เพื่อรอการใส่บาตรในตอนเช้า ของวันขึ้น
 15 ค่ำ

การจัดงานประเพณีไหว้ พระธาตุช่อ
 แฮในสมัยก่อน หมู่บ้านต่างๆ ในตำบลป่าแดง
 จะเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดสถานที่สร้างร้านค้าให้
 พ่อค้า แม่ค้าขายของ การจัดงานได้ปรับเปลี่ยน
 ไปตามกาลเวลาและยุคสมัยจนกระทั่ง ในปี
 2529

การจัดงานประเพณีไหว้พระธาตุช่อแฮ
 ได้รับการฟื้นฟูอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเตรียมพร้อม
 ปีเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 5 รอบของพระ
 บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และปีท่องเที่ยวไทย
 ในวันแรกของงานคือวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 6 เหนือ
 เดือน 4 ใต้ จะมีขบวนแห่เครื่องสักการะไหว้
 พระธาตุทุกอำเภอในจังหวัดแพร์ ต่อมาปี พ.ศ.
 2536 คณะกรรมการจัดงานเห็นว่าตุงกระดาษ

ขนาดใหญ่ที่แกะสลักด้วยไม้สักที่มีลวดลาย
 สวยงามอยู่ในอุโบสถมีเป็นจำนวนมาก นำ
 จะนำมาแสดงในริ้วขบวนในวันงานแห่ จึงมีมติ
 ให้นำตุงดังกล่าวเข้าร่วมขบวน และเปลี่ยนชื่อ
 งานจาก "งานประเพณีไหว้พระธาตุช่อแฮ"
 เป็น "งานไหว้พระธาตุช่อแฮ เมืองแพร์แห่ง ทุ่ง
 หลวง"ในงานจะมีขบวนแห่ทั้งขบวนช้างของ
 ผว. รอง ผว. ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับจังหวัด

หรือผู้มีตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ ของ
 จังหวัด เช่น สมาชิกผู้แทนสภาผู้ราษฎรจังหวัด
 แพร์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดแพร์ หรือผู้ที่ดำรง
 ตำแหน่งระดับประเทศที่สนใจเข้าร่วมขบวนแห่
 ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ของจังหวัด ขบวนกัสดาล
 ขบวนต้นหมากต้นผึ้ง ขบวนผ้าห่มพระธาตุ
 ขบวนข้าว ดอกดอกไม้ ขบวนพ็อนบวงสรวง
 ขบวนชาวบ้าน ขบวนพ็อนรำของชาวบ้าน ขบวน
 ธงทิว ช่อตุง ฯลฯ ขบวนแห่จะเริ่มเคลื่อนขบวน
 ในช่วงเช้า ตั้งแต่เวลา 8.00 น.เป็นต้นไป ณ
 บริเวณวงเวียนน้ำพุหน้าศาลากลาง ไปตาม
 ถนนเจริญเมืองจนถึง ถนนช่อแฮ บริเวณหน้า
 โรงพยาบาลแพร์ เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในเมือง
 ได้เห็นความ อลังการยิ่งใหญ่ของขบวนแห่ และ
 เป็นการประชาสัมพันธ์ประเพณีไหว้พระธาตุช่อ
 แฮ ตั้งแต่ พ.ศ.2536 จนถึงปัจจุบัน ขบวนแห่
 ได้เปลี่ยนแปลงโดยขบวนแห่เริ่มต้นที่สำนักงาน
 เทศบาลตำบลช่อแฮ ไปสิ้นสุดที่บริเวณด้านหน้า
 วัดพระธาตุช่อแฮ

ในปี พ.ศ.2540 ได้เปลี่ยนแปลงการ
 จัดงานเพิ่มขึ้น จากเดิม คือ จาก 5 วัน 5 คืน
 เป็น 7 วัน 7 คืน เป็นขึ้น 9 ค่ำ -15 ค่ำ เดือน
 6 เหนือ 4 ใต้ ส่วนมหรสพมีตลอด ทั้ง 7 วัน

7 คืน เช่น การแสดงบนเวที ประกวดร้อง
 เพลง ฟ้อนรำการแสดงคอนเสิร์ตของเหล่านัก
 ร้อง ที่มีชื่อ รำวงย้อนยุค มวย ของ ละเล่น
 เด็ก ซิงซ์สวรรค์ ม้าหมุน รถชิง รถไฟฟ้า
 การปาของเล่น การขายสินค้าต่างๆ ที่ใช้ใน
 ชีวิตประจำวัน และการขายสินค้าพื้นเมืองใน
 ท้องถิ่น เช่น ผักหวาน ชะอม ผักกูด หอม
 แดง กระเทียม ไข่มดแดง มะพร้าวอ่อน และ
 มะพร้าวเผา ส่วนขบวนแห่ยังคงมีเหมือนเดิม
 ในวันแรกของงานประเพณี ยิ่งใหญ่และ
 อลังการด้วยขบวนช้างขบวนต่างๆ ขบวน
 เครื่องสักการะและสิ้นสุดที่ขบวนพ็อนบวง
 สรวงพระธาตุ จากนั้นก็จะพากันขึ้นไปไหว้พระ
 ธาตุช่อแฮ และเที่ยวงานมหรสพตามอัธยาศัย

ในปี 2550 งานประเพณีไหว้พระธาตุ
 ช่อแฮเมืองแพร์แห่งทุ่งหลวง มีขึ้นเมื่อระหว่าง
 วันที่ 25 ก.พ-3 มี.ค.50 โดยเฉพาะวันที่ 25
 ก.พ.50 เวลา 15.00 น. มีขบวนแห่ที่ยิ่งใหญ่
 ด้วย ขบวนช้างจำนวน 9 เชือก ซึ่งเป็นการ
 จำลองย้อนรอยอดีตของขบวนช้างเจ้าหลวง
 เมืองแพร์ งดงามด้วยขบวนสักการะองค์พระ
 ธาตุประกอบไปด้วยขบวนกัสดาล ขบวนต้น
 หมากต้นผึ้ง ขบวนผ้าห่มพระธาตุ ขบวนข้าว
 ดอกดอกไม้ ขบวนพ็อนบวงสรวง ขบวนชาว
 บ้าน ขบวน พ็อนรำของชาวบ้าน ขบวนธงทิว
 ช่อตุง ขบวนแห่ของอำเภอต่างๆ 8 อำเภอ โดย
 นำวัฒนธรรม ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของ
 อำเภอมาร่วมขบวนแห่ เช่นการจำลองพระธาตุ
 คำขวัญ อำเภอ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรม
 ทางพระพุทธศาสนา เช่น พิธีบวงสรวงพระธาตุ
 ช่อแฮ พิธีมหาพุทธาภิเสกวัดดุมงคล พิธีเลี้ยง
 ผี เจ้าพ่อหลวงก้อม พิธีอาราธนาพระมหา
 อนุคุณการประกวดเทศน์มหาชาติ ชมนิทรรศการ
 ความเป็นมาพระอารามหลวง ฯลฯ ส่วนภาค
 กลางคืนมีมหรสพสมโภช ระหว่าง วันที่ 25
 กุมภาพันธ์ 2550 ถึงวันที่ 3 มีนาคม 2550
 ชาวจังหวัดแพร์ขอเชิญชวนพี่น้องชาวไทยทั่ว
 ประเทศไปร่วมงานนมัสการไหว้พระธาตุช่อแฮ
 เมืองแพร์ แห่งทุ่งหลวง สัมผัสกับบรรยากาศ
 ของล้านนาเมืองเหนืออันตระการตา และชาว
 จังหวัดแพร์ขอต้อนรับด้วยมิตรไมตรีมีน้ำใจงาม
 สำหรับทุกๆท่านที่ไปเยือนเมืองแพร์.

"ทีมข่าวไทยนิวส์แพร์" / รายงาน